

RAN - 1908060102010001

RAN-1908060102010001 / 1908060202010001 / 1908060402010001

M.Com. (Sem. II) Examination July - 2023

Economics of Growth, Development & Planning 201

સૂચના : / Instructions

(૧)

નીચે દર્શાવેલ નિશાનીવાળી વિગતો ઉત્તરવહી પર અવશ્ય લખવી.
Fill up strictly the details of signs on your answer book

Name of the Examination:

M.Com. (Sem. II)

Name of the Subject :

Economics of Growth, Development & Planning 201

Subject Code No.: 1908060102010001 / 1908060202010001 / 1908060402010001

Seat No.:

--	--	--	--	--	--

Student's Signature

(૨) પ્રશ્નની જમણી બાજુએ દર્શાવેલ આંક પ્રશ્નના પુરા ગુણ દર્શાવે છે.

પ્ર-૧. નીચેના પ્રશ્નોના જવાબ આપો.

(૧૨)

- ૧) આર્થિક મોડેલની વિભાવના સમજાવો.
- ૨) હેરોડ - કોમર મોડેલની મુખ્ય ધારણાઓ જણાવો.
- ૩) નિયોજકના પ્રકારો દર્શાવો.
- ૪) ખર્ચ લાભ વિશ્લેષણના મુખ્ય પાસાઓનો નિર્દેશ કરો.
- ૫) સાધન-ઉત્પાદન વિશ્લેષણની મુખ્ય લાક્ષણિકતાઓનો નિર્દેશ કરો.
- ૬) સરેરાશ મૂડી ઉત્પાદન ગુણોત્તર અને સીમાંત મૂડી ઉત્પાદન ગુણોત્તર સમજાવો.

પ્રશ્ન-૨. હેરોડનું આર્થિક વૃદ્ધિ મોડેલ સવિસ્તર સમજાવો.

(૧૩)

અથવા

પ્રશ્ન-૨. મૂડીસર્જન અને પ્રચ્છન્ન બેરોજગારી અંગે રેન્નાર નર્કસના વિચારોની ટીકાત્મક ચર્ચા કરો.

(૧૩)

પ્રશ્ન-૩. સમતોલ વિકાસ અંગે નર્કસ દ્વારા રજૂ કરવામાં આવેલ વિચારોની અલ્પવિકસિત રાષ્ટ્રોના સંદર્ભમાં સમજૂતી આપો.

(૧૩)

અથવા

પ્રશ્ન-૩. રોસ્ટોવ દ્વારા રજૂ કરવામાં આવેલ ઉડ્યનના તબક્કાની સવિસ્તર સમજૂતી આપો.

(૧૩)

- પ્રશ્ન-૪. ટૂંકનોંધ લખો (કોઈપણ બે) (૧૨)
૧. આર્થિક મોડેલનું મહત્વ
 ૨. નવપ્રવર્તન અને આર્થિક વિકાસ
 ૩. પ્રારંભિક શક્તિશાળી પ્રયાસનો સિદ્ધાંત
 ૪. સર્વસમાવેશકારી વિકાસ
 ૫. સાધન-ઉત્પાદન વિશ્લેષણની મર્યાદાઓ.

ENGLISH VERSION

Instruction:

(1) Figures on right side of the question indicate full marks of the question.

- Q-1. Answer the following questions briefly. (12)**
1. Explain the concept of economic model.
 2. State prime assumptions of Harrod-Domar model.
 3. Mention types of entrepreneur.
 4. Indicate various aspects of Cost-Benefit analysis.
 5. State main characteristics of Input-Output analysis.
 6. Explain average capital out ratio and marginal capital output ratio.
- Q-2. Explain economic growth model of Harrod in detail. (13)**
- OR**
- Q-2. Critically discuss thoughts of Ragnar Nurkse on capital formation and disguise unemployment. (13)**
- Q-3. Explain thoughts of Nurkse on Balanced growth with reference to the under developed economies. (13)**
- OR**
- Q-3. Explain the Take off stage presented by Rostow in detail. (13)**
- Q-4. Write short note (Any Two) (12)**
1. Importance of economic model
 2. Innovation and economic development
 3. Theory of Big push
 4. Inclusive growth
 5. Limitations of Input Output analysis

RAN - 1908060102020001

RAN-1908060102020001 / 1908060202020001 / 1908060402020001

M.Com. (Sem. II) Examination July - 2023

Management Theory and Practice - II

Time: 2 Hours]

[Total Marks: 50

સૂચના : / Instructions

(૧)

નીચે દર્શાવેલ નિશાનીવાળી વિગતો ઉત્તરવહી પર અવશ્ય લખવી.
Fill up strictly the details of signs on your answer book

Name of the Examination:

M.Com. (Sem. II)

Name of the Subject :

Management Theory and Practice - II

Subject Code No.: 1908060102020001

Seat No.:

--	--	--	--	--	--

Student's Signature

(૨) જમણી બાજુના અંક પ્રશ્નના ગુણ દર્શાવે છે.

પ્ર. ૧ ટૂંકમાં જવાબ આપો.

(૧૦)

૧. પરિવર્તનનું સંચાલન એટલે શું?
૨. આંતરિક નેટવર્કસ એટલે શું?
૩. Win-Win વ્યૂહરચનાનો અર્થ આપો.
૪. વ્યક્તિની અહંસ્થિતિ જણાવો.
૫. સશક્તિકરણના કર્મચારીઓને થતા લાભો જણાવો.

પ્ર. ૨ પરિવર્તનના વૈયક્તિક અને વ્યવસ્થાતંત્રીય વિરોધના કારણો વિગતે ચર્ચો.

(૧૩)

અથવા

પ્ર. ૨ ટીમની આંતરિક અને બાહ્ય ગતિવિધિઓ વર્ણવો.

(૧૩)

પ્ર. ૩ વિસંવાદિતા એટલે શું? વિસંવાદિતા ઉદ્ભવવાના કારણો જણાવો અને વિસંવાદિતા સંચાલનની શૈલીઓ વર્ણવો. (૧૩)

અથવા

પ્ર. ૩ સમજાવો. (૧૩)

૧. સાર્થબરકોંપ.
૨. મૂલ્યપ્રવાહ સંચાલન

પ્ર. ૪ અ. ટૂંકનોંધ લખો. (ગમે તે એક) (૮)

૧. વૈયક્તિક વિસંવાદિતા
૨. સમગ્ર ગુણવત્તા સંચાલન

પ્ર. ૪ બ. કેસસ્ટડી. (૬)

કર્મ લિમિટેડમાં ટીમની રચના કરવામાં આવી. ટીમના સભ્યોમાં દોરવણી, સંકલન સમસ્યા નિવારણની આવડત, સર્જનાત્મકતા તથા નેતૃત્વ શક્તિની આવડતનો અભાવ વર્તાય છે. પરિણામે ટીમના સભ્યોમાં પૂરક કૌશલ્યો હોવા છતાં મતભેદો અને સંઘર્ષો સર્જાય.

ઉપરોક્ત કેસમાં ટીમ રચનાની ખામી જણાવી તેના નિવારણના ઉપાયો સૂચવો.

ENGLISH VERSION

Instructions:

- (1) As per the instruction no.1 on page no. 1.
- (2) Figures to the right indicate full marks of the question.

Q. 1 Answer in brief. (Any five) (10)

1. What is change management?
2. What is internal networks?
3. Give meaning of win-win strategies.
4. State the Persons ego stage.
5. State the benefits of empowerment to employees.

Q. 2 Discuss in detail causes of individual and organizational resistance in change management. (13)

OR

Q. 2 Describe internal and external dynamics of team. (13)

Q. 3 What is conflict? Give the causes of arising conflict and describe styles of conflict management. (13)

OR

Q. 3 Explain. (13)

1. Cyber cope
2. Value stream management

Q. 4 a) Write short note (anyone) (8)

1. Intra personal conflict
2. Total Quality Management

Q. 4 b) Case Study. (6)

A team was formed at Karma limited. Team members have lack of direction, coordination, problem solving skills, creativity and leadership skills. As a result, disagreements and conflicts arose among team members despite their complementary skills.

In the above case, state the defect of team formation and suggest remedies

RAN - 1908060102030001

RAN-1908060102030001 / 1908060202030001 / 190806040203001

M.Com. (Sem. II) Examination July - 2023

Advertising and Sales Management - II

Time: 2 Hours]

[Total Marks: 50

સૂચના : / Instructions

(૧)

નીચે દર્શાવેલ નિશાનીવાળી વિગતો ઉત્તરવહી પર અવશ્ય લખવી.
Fill up strictly the details of signs on your answer book

Name of the Examination:

M.Com. (Sem. II)

Name of the Subject :

Advertising and Sales Management - II

Subject Code No.: 1908060102030001

Seat No.:

--	--	--	--	--	--

Student's Signature

(૨) જમણી બાજુના આંકડા પ્રશ્નના ગુણ દર્શાવે છે.

(૩) પ્રશ્ન-૧ ફરજિયાત છે.

પ્ર. ૧ ટૂંકમા જવાબ આપો.

(૧૦)

(૧) પ્રિ-ટેસ્ટિંગ શા માટે જરૂરી છે?

(૨) સ્પ્લીટ રન ટેકનિક એટલે શું?

(૩) વેચાણ દળની કામગીરીનું મૂલ્યાકન એટલે શું?

(૪) સેલ્સમેન અહેવાલનાં પ્રકારો જણાવો.

(૫) વેચાણ અંકુશની પ્રક્રિયા જણાવો.

પ્ર. ૨ વિજ્ઞાપન સંદેશા વિકાસની પ્રક્રિયાનાં તબક્કાઓ સમજાવો.

(૧૩)

અથવા

પ્ર. ૨ વિજ્ઞાપન અસરકારકતા માપનની પોસ્ટ-ટેસ્ટિંગ પદ્ધતિઓની ચર્ચા કરો.

(૧૩)

પ્ર. ૩ સેલ્સમેન વેતન યોજનાઓના પ્રકારો વર્ણવો.

(૧૩)

અથવા

પ્ર. ૩ વેચાણ જથ્થા વિશ્લેષણનાં આધારો સમજાવો.

(૧૩)

RAN-1908060102030001 / 1908060202030001 /

190806040203001]

[1]

[P.T.O.]

P0477

- પ્ર.૪ (અ) ટૂંક નોંધ લખો: (ગમે તે એક) (૦૭)
(૧) ભ્રામક જાહેરાત
(૨) સેલ્સમેનોની નિમણુંક માટેની શરતો

- પ્ર. ૪ (બ) કેસ સ્ટડી. (૦૭)
જ્યોતિ ઈલેક્ટ્રોનિક કંપની છેલ્લા પાંચ વર્ષથી અમદાવાદમાં સોલાર ઈલેક્ટ્રીક પેનલનું ઉત્પાદન અને વેચાણ કરે છે. આ કંપનીએ ભારતના જુદા જુદા વિસ્તારો માટે ૧૦૦ સેલ્સમેનને પસંદ કર્યા છે. હવે કંપની સેલ્સમેનને તાલીમ આપવા માંગે છે. સેલ્સમેનને તાલીમ આપવા માટે તમે કઈ પદ્ધતિઓ પસંદ કરશો? શા માટે? તમારા અભિપ્રાયો આપો.

ENGLISH VERSION

Instructions:

- (1) Figures to the right indicate marks of the questions.
(2) Q. No 1. is compulsory

- Q. 1 Answer in brief :** (10)
(1) Why pre-testing is necessary?
(2) What is split run technique?
(3) What is sales force performance appraisal?
(4) State the types of salesman report.
(5) State the process of sales control.

- Q. 2** Explain the stages of the process of advertising message development. (13)

OR

- Q. 2** Discuss post-testing methods of measuring advertising effectiveness. (13)

- Q. 3** Describe the types of salesman compensation plans. (13)

OR

- Q. 3** Explain the basics of sales volume analysis. (13)

Q. 4 (a) Write a short note. (any one) (07)

- (1) Deceptive advertising
- (2) Conditions for the appointment of salesmen

(b) Case study: (07)

Jyoti Electronic company has been manufacturing and selling a solar electric panel in Ahmedabad for five years. This company has selected 100 salesmen for different areas of India. Now the company wants to train salesmen. Which methods of training you should select for salesmen? Why? Give yours opinions

RAN - 1908060102040004

RAN-1908060102040004**M. Com. (Sem. - II) Examination July - 2023****Financial and Management Account - IV****સૂચના : / Instructions**

(૧)

નીચે દર્શાવેલ નિશાનીવાળી વિગતો ઉત્તરવહી પર અવશ્ય લખવી.
Fill up strictly the details of signs on your answer book

Name of the Examination:

M. Com. (Sem. - II)

Name of the Subject :

Financial and Management Account - IV

Subject Code No.: 1908060102040004

Seat No.:

Student's Signature

પ્ર. ૧. માઝ્યા પ્રમાણે જવાબ આપો.**૧૦**

૧.

૩

રોકાયેલી મૂડી પર વળતરનો દર	૧૦%
ચોખ્ખો નફો (વ્યાજ અને કરબાદનો, કરવરાનો દર ૩૫%)	રૂ. ૧,૩૦,૦૦૦
૧૨% ના ડિબેંચર	રૂ. ૮,૦૦,૦૦૦
૧૦% ની પ્રેક્ટ. શેરમૂડી	રૂ. ૪,૦૦,૦૦૦
૧૦% ની લાંબાગાળાની લોન	રૂ. ૨,૦૦,૦૦૦
ઈ. શેર મૂડી	(?)

૨.

૨

કુલ રોકાયેલી મૂડી	રૂ. ૧૦,૦૦,૦૦૦
મૂડી-ગિયરીંગ ગુણોત્તર (પ્રે. શેર અને ડિબેંચર સાથે રોકાયેલી મૂડી)	૩૦%
પ્રે. શેર સાથે ડિબેંચર	૨ : ૧
સામાન્ય અનામત અને નફા-નુકસાન સાથે કુલ ઈકિવિટી મૂડી	૨૫%
ઈકિવિટી મૂડી	(?)

૩. ૨૦૨૧-૨૨ ના વર્ષમાં મળેલ લવાજમ રૂ. ૩,૭૫,૦૦૦.

૨

વિગત	૧-૪-૨૧	૩૧-૩-૨૨
લવાજમ મળવાનું બાકી	૨૦,૦૦૦	૧૦,૦૦૦
અગાઉથી મળેલ લવાજમ	૧૦,૦૦૦	૧૨,૦૦૦

ઉપજી અર્થ ખાતામાં લવાજમ (?)

૪. તા. ૩૧-૩-૨૨ ના રોજ પૂરા થતા વર્ષના ઉપજી-અર્થ ખાતામાં લવાજમની આવક રૂ. ૨,૪૫,૦૦૦ છે.

૩

તા. ૩૧-૩-૨૨ ના રોજ પૂરા થતા વર્ષના આવક-જાવક ખાતામાં લવાજમની રકમ (?)

વિગત	૩૧-૩-૨૧	૩૧-૩-૨૨
મળવાનું બાકી લવાજમ	૯,૦૦૦	૧૦,૦૦૦
અગાઉથી મળેલ લવાજમ	૫,૦૦૦	૩,૦૦૦

પ્ર. ૨. મનન લિ. ની કેટલીક બાકીઓ નીચે મુજબ છે.

૧૪

ઈક્વિટી શેરમૂડી	રૂ. ૧,૫૦,૦૦૦
રાખીમૂકેલ કમાણી	રૂ. ૧,૮૫,૦૦૦
૮% ના ડિબેન્ચર્સ	રૂ. ૬૨,૫૦૦
ચાલુ દેવાં	
(જે પૈકી ૬૦% લેણદારો અને દેવીહુંડી છે)	રૂ. ૬૨,૫૦૦
કાયમી મિલકતો	રૂ. ૨,૩૩,૭૫૦
ચાલુ મિલાતો	
(દેવાદારો અને લેણીહુંડી રૂ. ૬૨,૫૦૦ સહિત)	રૂ. ૨,૧૬,૨૫૦
અવાસ્તવિક મિલકતો	રૂ. ૧૦,૦૦૦

વધારાની માહિતી :

- ૧) વેચેલ માલની પડતર ૬૦%.
- ૨) ઉધાર અને રોકડ ખરીદીનું પ્રમાણ ૩ : ૨.
- ૩) ઉધાર અને રોકડ વેંચાણનું પ્રમાણ ૩ : ૧.
- ૪) શરૂઆતના સ્ટોકથી ૫ ગણી ખરીદી.
- ૫) ખરીદીનાં ખર્ચાં રૂ. ૨૫,૦૦૦.
- ૬) કરવેરા પછીનો ચોખ્ખો નફો રૂ. ૧૦,૫૦૦૦.
- ૭) છેવટના સ્ટોકથી ૨૦ ગણું વેંચાણ.
- ૮) કુલ સ્ટોક રૂ. ૭૫,૦૦૦.

૯) કરવેરાનો દર ૪૦%.

વર્ષના ૩૬૦ દિવસ ધ્યાનમાં લેવા.

નીચે આપેલા ગુણોત્તરો શોધો તેમજ આદર્શ ગુણોત્તર દરેક ગુણોત્તરની સામે કૌસમાં આપેલ છે. તેને આધારે કંપનીની પરિસ્થિતિ પર ટીકાત્મક ચર્ચા કરો.

- ૧) સ્ટોક ગુણોત્તર (૧૦ વખત)
- ૨) સંચાલન ગુણોત્તર (૬૪%)
- ૩) લેણદાર ગુણોત્તર (૬૦ દિવસ)
- ૪) દેવાદાર ગુણોત્તર (૪૫ દિવસ)
- ૫) ચોખ્ખા નફાનો ગુણોત્તર (૨૦%)
- ૬) માલિકી ગુણોત્તર (૭૦%)
- ૭) રોકાયેલી મૂડી પર વળતરનો દર (૩૫%)

અથવા

પ્ર. ૨.

તા. ૩૧-૩-૨૦૨૨ ના રોજનું કાજલ લિ. નું પાકુ સરવૈય નીચે મુજબ છે.

૧૪

વિગત	રૂ.
I. ઇક્વિટી અને દેવાં :	
(૧) શેર હોલ્ડરોનાં ભંડોળો :	
(અ) શેરમૂડી :	
દરેક રૂ. ૧૦૦ નો તેવા ઇક્વિટી શેર	૭,૫૦,૦૦૦
૧૨% ના પ્રેફરન્સ શેર દરેક રૂ. ૧૦૦ નો	૪,૦૦,૦૦૦
(બ) અનામત અને વધારો :	
સામાન્ય અનામત	૨,૭૫,૦૦૦
(૨) બિનચાલુ દેવાં :	
(અ) લાંબાગાળાનાં ઉછીના નાણાં :	
૧૦% ડિબેન્ચર્સ	૧,૦૦,૦૦૦
(બ) લાંબાગાળાની જોગવાઈઓ :	
કામદાર બચત ખાતા	૫૦,૦૦૦
સ્ટાફ પ્રોવિડન્ડ ફંડ	૧૦,૦૦૦
(૩) ચાલુ દેવાં :	
(અ) વેપારી દેવાં :	
પરચૂરણ લેણદારો	૭૫,૦૦૦
દેવી હુંડીઓ	૨૫,૦૦૦
(બ) અન્ય ચાલુ દેવા :	
બેંક ઓવરડ્રાફ્ટ	૨૫,૦૦૦
કુલ	૧૭,૧૦,૦૦૦

વિગત	રૂ.
II. મિલકતો	
(૧) બિનચાલુ મિલકતો :	
(અ) કાયમી મિલકતો :	
(૧) દ્રશ્ય મિલકતો :	
જમીન મકાન	૬,૦૦,૦૦૦
પ્લાન્ટ અને યંત્રો	૪,૦૦,૦૦૦
ફર્નિચર	૧,૦૦,૦૦૦
(બ) અન્ય બિનચાલુ મિલકતો :	
પ્રાથમિક ખર્ચા	૨૫,૦૦૦
(૨) ચાલુ મિલકતો :	
(અ) ચાલુ રોકાણો :	
કામચલાઉ રોકાણો	૧,૫૦,૦૦૦
(બ) માલસામગ્રી :	
સ્ટોક	૧,૨૫,૦૦૦
(ક) વેપારી લેણાં :	
દેવાદારો	૨,૨૫,૦૦૦
લેણીહુંડી	૨૫,૦૦૦
(ડ) રોકડ અને રોકડ સમાન :	
રોકડ અને બેંક સિલક	૬૦,૦૦૦
કુલ	૧૭,૧૦,૦૦૦

વધારાની માહિતી:

૧. ઉધાર વેચાણ કુલ વેચાણના ૨/૫ છે.
૨. શરૂઆતનો સ્ટોક રૂ. ૧,૭૫,૦૦૦.
૩. સ્ટોક ગુણોત્તર ૮ વખત છે.
૪. ચોખ્ખો નફો (વ્યાજ અને કરવેરા પહેલાંના, કરવેરાના દર ૫૦% છે) રૂ. ૨,૫૦,૦૦૦).
૫. કાયો નફો વેચાણના ૨૦% છે.

નીચે આપેલા ગુણોત્તરો શોધો તેમજ આદર્શ ગુણોત્તર દરેક ગુણોત્તરની સામે કૌસમાં આપેલ છે. તેને આધારે કંપનીની પરિસ્થિતિ પર ટીકાત્મક ચર્ચા કરો :

૧. ચોખ્ખા નફાનો ગુણોત્તર (૧૦%)
૨. સંચાલન ગુણોત્તર (૬૦%)

૩. દેવાદાર ગુણોત્તર (૩૦૦ દિવસો)	(૧૩૫ દિવસ)
૪. રોકાયેલી મૂડી પર વળતરનો દર	(૧૫%)
૫. શેરહોલ્ડરોનાં ભંડોળ પર વળતરનો દર	(૯%)
૬. ચાલુ ગુણોત્તર	(૨:૧)
૭. શેરદીઠ કમાણી	(૧૦ રૂપિયા)

પ્ર. ૩.

“જલા” સ્પોર્ટ્સ ક્લબની નીચેની વિગતો પરથી તા. ૩૧-૩-૨૨ ના રોજ પૂરા થતા વર્ષનું ઊપજ - ખર્ચ ખાતું અને તે જ તારીખનું પાકું-સરવૈય તૈયાર કરો.

૧૪

“જલા” સ્પોર્ટ્સ ક્લબનું તા. ૩૧-૩-૨૨ ના રોજ પૂરા થતા વર્ષનું આવક-જાવક ખાતું ઉધાર જમા

આવક	રૂ.	જાવક	રૂ.
બા.આ.લાવ્યા (૧-૪-૨૧) લવાજમ ૨૦૨૦-૨૧ ૪૫૦ ૨૦૨૧-૨૨ ૪૩,૫૦૦ ૨૦૨૨-૨૩ ૩૦૦	૧૭,૫૦૦	પગાર ભાડું - વેરા સ્ટેશનરી ખરીદી રમતનાં સાધનોની ખરીદી (૧-૧૦-૨૧) પરચૂરા ખર્ચ ૧૨% ની બેંક ડિપોઝીટ (૧-૧-૨૨ થી) મનોરંજન કાર્યક્રમ ખર્ચ આખર બાકી (રોકડ)	૩૨,૫૦૦ ૪,૫૦૦ ૨,૨૫૦ ૧૫,૦૦૦ ૬,૦૦૦ ૧૨,૫૦૦ ૫,૩૦૦ ૩,૦૦૦
મનોરંજન કાર્યક્રમ આવક ૧૨% ના રોકાણો પર વ્યાજ (વર્ષનું) દાન પ્રવેશ ફી પસ્તીનું વેંચાણ	૧૦,૦૦૦ ૩,૦૦૦ ૫,૦૦૦ ૧,૦૦૦ ૩૦૦		
	૮૧,૦૫૦		૮૧,૦૫૦

વધારાની માહિતી :

- ૧) ક્લબમાં કુલ ૩૦૦ સભ્યો છે જે દરેક વાર્ષિક રૂ. ૧૫૦ લવાજમ આપે છે.
- ૨) શરૂઆતનું મૂડીભંડોળ રૂ. ૬૫,૭૦૦.
- ૩) ચૂકવવાનો બાકી પગાર : ૩૧-૩-૨૧ રૂ. ૨,૫૦૦
: ૩૧-૩-૨૨ રૂ. ૩,૭૫૦
- ૪) સ્ટેશનરીનો શરૂઆતનો સ્ટોક રૂ. ૨૫૦ હતો, જ્યારે આખરનો સ્ટોક રૂ. ૩૭૫ હતો.
- ૫) તા. ૧-૪-૨૦૨૧ ના રોજ રમતનાં સાધનો રૂ. ૨૫,૦૦૦ નાં હતા, જ્યારે તા. ૩૧-૩-૨૦૨૨ ના રોજ રમતનાં સાધનોની કિંમત રૂ. ૩૫,૦૦૦ હતી.

અથવા

પ્ર. ૩.

હાર્દિક યુથ ક્લબના નીચે આપેલા કાચા સરવૈયા પરથી તા. ૩૧-૩-૨૨ ના રોજ પૂરા થતા વર્ષનું ઊપજ ખર્ચ ખાતું તથા તે દિવસનું પાકુ-સરવૈય તૈયાર કરો.

૧૪

કાચું સરવૈયું ૩૧-૩-૨૨

ખાતાનું નામ	ઉધાર	જમા
રંગરોગાન ખર્ચ	૧૮,૦૦૦	-
સ્ટેશનરી-છપામણી	૪,૦૦૦	-
મૂડી ભંડોળ	-	૭૨,૦૦૦
મળેલ દાન	-	૪,૦૦૦
રોકડ સિલ્લક	૬,૦૦૦	-
બેંક ઓવરડ્રાફ્ટ	-	૨,૦૦૦
૧૨% ની લોન (૧-૪-૨૧)	-	૩૦,૦૦૦
ફર્નિચર	૧૬,૦૦૦	-
ક્લબનું મકાન	૭૦,૦૦૦	-
આજીવન લવાજમ	-	૪,૦૦૦
કરવેરા - વીમો	૫,૦૦૦	-
સેક્રેટરીનો માનદ વેતન	૧૨,૦૦૦	-
પ્રવેશ ફી	-	૧૨,૦૦૦
રમત - ગમતનાં સાધનો	૨૦,૦૦૦	-
અગાઉથી મળેલ લવાજમ	-	૪,૦૦૦
પગાર -મજૂરી	૧૮,૦૦૦	-
ચૂકવવાનો બાકી પગાર	-	૨,૦૦૦
કાયદા ખર્ચ	૧,૨૦૦	-
લવાજમ	-	૫૦,૦૦૦
લોન પર વ્યાજ	૧,૮૦૦	-
વીજળી ખર્ચ	૨,૦૦૦	-
ઈલેક્ટ્રિક ફિટિંગ્સ	૮,૦૦૦	-
ખાતાનું ભાડું	-	૨,૦૦૦
કુલ	૧,૮૨,૦૦૦	૧,૮૨,૦૦૦

હવાલા :

- ૧) ૨૦૨૧-૨૨ ના વર્ષનું મળવાનું બાકી લવાજમ રૂ. ૪૦૦.
- ૨) રંગરોગાન ખર્ચનો ભાગ આવતા વર્ષ માટે લઈ જવાનો છે.
- ૩) વપરાયા વગરની સ્ટેશનરી રૂ. ૨૦૦ ની છે.
- ૪) ક્લબના મકાન, રમત-ગમતનાં સાધનો તથા ફર્નિચર પર ૧૦ ટકા ઘસારો ગણો.
- ૫) દાનની રકમ મહેસૂલી આવક ગણવાની છે.
- ૬) અગાઉથી ચૂકવેલ વીમો રૂ. ૪૦૦ છે.

પ્ર. ૪. ટૂંક નોંધ લખો. (ગમે તે ત્રણ)

૧૨

૧. રોકાયેલી મૂડી પરના વળતરનો ખ્યાલ.
૨. મૂડી માળખાના ગુણોત્તરો સમજાવો.
૩. બિન-વેપારી સંસ્થાની વ્યાખ્યા આપી, વેપારી અને બિનવેપારી સંસ્થા વચ્ચેનો તફાવત લખો.
૪. મેક ઈન ઈન્ડિયાની સરકારની પોલીસીની ચર્ચા કરો.
૫. રોકાયેલ મૂડી પર વળતર દરનું મહત્વ.

ENGLISH VERSION

Q. 1. Give the Answers as per Interaction :

10

1.

3

Rate of return on capital employed	10%
Net profit (after interest and tax 35%)	Rs. 1,30,000
12% Debenture	Rs. 8,00,000
10% Pref. share	Rs. 4,00,000
10% Long term loan	Rs. 2,00,000
Equity share capital	(?)

2.

2

Total Capital employed	Rs. 10,00,000
Capital Gearing Ratio	30%
(Pref. share capital + Debenture ÷ Capital employed)	
Preference share capital to debenture	2 : 1
General reserve and profit and loss to issued equity capital	25%
Equity share capital	(?)

3. Subscription received in the year 2021-22 Rs. 3,75,000.

2

Particulars	1-4-21	31-3-22
Subscription outstanding	20,000	10,000
Subscription received in advance	10,000	12,000

Income expenditure account for the year ending by subscription (?)

4. Income to subscription Rs. 2,45,000 is disclosed in the Income-expenditure account for the year ending 31-3-22. 3

Particulars	31-3-21	31-3-22
Subscription outstanding	9,000	10,000
Subscription received in advance	5,000	3,000

Disclose the amount of subscription in the receipt - payment account for the year ending (?)

- Q. 2.** Some Balance of Manan Ltd. is as follows. 14

Equity share capital	Rs. 1,50,000
Retained Earnings	Rs. 1,85,000
8% Debentures	Rs. 62,500
Current Liabilities (Including 60% Creditors & Bills Payable)	Rs. 62,500
Fixed Assets	Rs. 2,33,750
Currents Assets (Including Rs. 62,500 Debtors & Bills Receivable)	Rs. 2,16,250
Preliminary Expenses	Rs. 10,000

Additional Information :

- 1) Cost of Goods sold 60%.
- 2) Proportion of Credit & Cash purchases is 3 : 2.
- 3) Proportion of credit & Cash Sales is 3 : 1.
- 4) Purchases are 5 times of the opening stock.
- 5) Purchase Expenses Rs. 25,000.
- 6) Net Profit after tax Rs. 10,5000.
- 7) Sales are 20 times of the closing stock.
- 8) Total Stock Rs. 75,000.
- 9) Rate of Tax 40%.

360 days of the year to be considered.

Find the following ratios as well as an ideal ratio to critically discuss company's situation based on the ratio given in brackets :

- 1) Stock turnover ratio (10 times)
- 2) Operating ratio (64%)
- 3) Creditors ratio (60 days)
- 4) Debtors ratio (45 days)
- 5) Net Profit ratio (20%)
- 6) Proprietary Ratio (70%)
- 7) Rate of return on capital employed (35%)

OR

Q. 2.

Following is the summarized balance sheet of Kajal Ltd. as 31-3-2022.

14

Particulars	Rs.
I. Equity And Liabilities :	
(1) Shareholder's Funds :	
(a) Share Capital:	
Equity shares of Rs. 100 each	7,50,000
12% pref. shares of Rs. 100 each	4,00,000
(b) Reserves and Surplus	2,75,000
(2) Non-Current Liabilities:	
(a) Long Term Borrowing :	
10% Debentures	1,00,000
(b) Long Term Provisions :	
Workmen's Savings Accounts	50,000
Staff Provident Fund	10,000
(3) Current Liabilities :	
(a) Trade Payables :	
Creditors	75,000
Bills Payables	25,000
(b) Other Current Liabilities :	
Bank overdraft	25,000
Total	17,10,000
II. Assets:	
(1) Non-Current Assets :	
(a) Fixed Assets	
(i) Tangible Assets :	
Land & Building	6,00,000
Plant & Machinery	4,00,000
Furniture	1,00,000
(b) Other Non- Current Assets :	
Preliminary Expenses	25,000
(2) Current Assets :	
(a) Current Investments	1,50,000

Particulars	Rs.
(b) Inventories :	
Stock	1,25,000
(c) Trade Receivables :	
Debtors	2,25,000
Bills Receivables	25,000
(d) Cash and Cash Equivalents :	
Cash at bank	60,000
Total	17,10,000

Additional Information :

1. Credit sales are 2/5 of the total sales.
2. Opening stock is Rs. 1,75,000.
3. Stock turnover ratio is 8 times.
4. Net Profit (before interest and tax. Provision, rate of tax 50% is Rs. 2,50,000).
5. Gross Profit is 20% on sales.

Find the following ratios as well as an ideal ratio to critically discuss company's situation based on the ratio given in brackets :

1. Net Profit Ratio. (10%)
2. Operating Ratio. (90%)
3. Debtors Ratio (300 days) (135 days)
4. Rate of Return on Capital Employed (15%)
5. Rate of Return on Shareholder's Funds (9%)
6. Current Ratio (2:1)
7. Earnings per Share. (Rs. 10)

Q. 3. From the following information of Jala Sports Club, prepare an income-Expenditure account for the year ending 31-3-2022 and balance sheet as of that date.

Receipt & Payment account of Pankaj Sports Club as on 31-3-2022

Receipt	Amt (Rs.)	Payment	Amt (Rs.)
To balance	17,500	By Salary	32,500
(1-4-21 Bank balance)		By rent taxes	4,500
To Subscription		By stationery purchase	2,250
2020-21 450		By purchase of sports equipment	
2021-22 43,500		(1-10-2021)	15,000
2022-23 <u>300</u>	44,250		

14

Receipt	Amt (Rs.)	Payment	Amt (Rs.)
To Income of entertainment programme	10,000	By sundry expense	6,000
To Interest on 12% Investments (For entire Year)	3,000	By 12% Bank deposit (from 1-1-2022)	12,500
To Donation	5,000	By Expense of entertainment programme	5,300
To Entrance fees	1,000	By Balance c/d (bank balance as on 31-3-22)	3,000
To Sale of old news papers	300		
	81,050		81,050

Additional Information :

- 1) There are 300 members of club, each member pays annual subscription of 150.
- 2) Opening capital fund is of Rs. 65,700.
- 3) Outstanding salary on 31-3-2021 Rs. 2500 and on 31-3-2022 Rs. 3,750.
- 4) Opening stock of stationery was of Rs. 250 while at closing stock was of Rs. 375.
- 5) The value of sports equipment was of Rs. 25,000 on 1-4-2021 while Rs. 35,000 31-3-2022.

OR

- Q. 3.** From the given below trail balance of Hardik youth club prepare an income-expenditure account and a balance sheet as of that day.
Trail Balance as on 31-3-2022 of Suresh Youth Club.

14

Name of Account	Debit (Rs.)	Credit (Rs.)
Colour work Expense	18,000	-
Stationery - Printing	4,000	-
Capital Fund	-	72,000
Donation Received	-	4,000
Cash Balance	6,000	-
Bank Overdraft	-	2,000
12% Loan (from 1-4-2014)	-	30,000
Furniture	16,000	-
Building of Club	70,000	-
Lifetime Subscription	-	4,000
Taxes - Insurance	5,000	-

Name of Account	Debit (Rs.)	Credit (Rs.)
Honorarium to Secretary	12,000	-
Entrance Fees	-	12,000
Sports equipments	20,000	-
Subscription received in advance	-	4,000
Salary wages	18,000	-
Outstanding salary	-	2,000
Legal expenses	1,200	-
Subscription	-	50,000
Interest on loan	1,800	-
Electricity expense	2,000	-
Electric fittings	8,000	-
Locker rent	-	2,000
Total	1,82,000	1,82,000

Adjustment:

- 1) Subscription outstanding Rs. 4000 for the year 2021-22.
- 2) 2/3 Color work expense is to be carried forward to next year.
- 3) Unused stationary is of Rs. 200.
- 4) Provide 10% depreciation on building, sports equipments and furniture of club.
- 5) Consider amount of donation as revenue income.
- 6) Prepaid insurance is of 400.

Q. 4. Short Note. (Any Three)

12

1. Concept of rate of return on capital employed.
2. Explain capital structure Ratio.
3. Give definition of non-trading institute write difference between trading & Non-trading institute.
4. Discuss the government policy on "Make in India".
5. Explain Importance of Rate of Return on capital employed.

RAN - 1908060102050005

RAN-1908060102050005**M.Com (Sem. II) Examination July - 2023****Financial and Management Accounting [Paper-V(205)]****સૂચના : / Instructions**

(1)

નીચે દર્શાવેલ નિશાનીવાળી વિગતો ઉત્તરવહી પર અવશ્ય લખવી.
Fill up strictly the details of signs on your answer book

Name of the Examination:

M.Com (Sem. II)

Name of the Subject :

Financial and Management Accounting [Paper-V(205)]

Subject Code No.: 1908060102050005

Seat No.:

Student's Signature

પ્રશ્ન 1**સૂચના મુજબ કરો.****(5)**

1. આપેલ માહિતીમાંથી, કર્મચારી લાભ ખર્ચની ગણતરી કરો.

કાનૂની ખર્ચ

રૂ. 2,500 છે

ઈજનેરો, અધિક્ષક અને અધિકારીઓનો પગાર:

વીજ ઉત્પાદન વિભાગ

રૂ. 77,000

વીજળી ઉત્પાદન વિભાગ

રૂ. 48,000

જાહેરાત ખર્ચ

રૂ. 1,10,000

પાવર હાઉસનો પગાર અને વેતન

રૂ. 90,000

સાર્વજનિક દીવાઓનું સમારકામ અને નવીકરણ

રૂ. 60,000

વિતરણ વેતન

રૂ. 12,000

જાહેર લાઈટિંગ વેતન

રૂ. 10,000

2. નીચેની માહિતી પરથી દાવાઓ બાદ પુનઃ વિમાની રકમ શોધો.

વિગત	સીધા ધંધા અંગે	પુનઃવીમા અંગે
ચૂકવેલ દાવાઓ	3,00,000	1,44,000
ચૂકવેલ દાવાઓ તા. 1.4.2022	60,000	16,000
તા. 31.3.2023	80,000	24,000
મળેલ દાવાઓ	-	1,20,000
મળવાના બાકી દાવાઓ તા. 1.4.2022	-	20,000
તા. 31.3.2023	-	12,000

દાવા અંગે કાનૂની ખર્ચ રૂ. 4,000

પ્રશ્ન 2

31મી માર્ચ 2023ના રોજ અગ્નિ વીમા વ્યવસાય ધરાવતા, પંચી વીમા કંપની લિમિટેડના ચોપડામાંથી લેવામાં આવેલ નીચેની આંકડાકીય માહિતી પરથી, નફા-નુકસાન ખાતું અને પાછું સરવૈયું તૈયાર કરો.

(14)

વિગતો	રકમ રૂ.	વિગતો	રકમ રૂ.
આગ ફંડ (1/4/2022)		પુનઃ વીમા પર કમિશન	
મુજબ)	11,80,000	સ્વીકાર્યું	60,038
સામાન્ય અનામત	4,50,000	બાકી પ્રીમિયમ	22,300
રોકાણો	36,00,000	દાવાઓ જાણ કરવામાં	
પ્રીમિયમ	26,01,533	આવ્યા છે પરંતુ ચૂકવવામાં	
ચૂકવેલ દાવા	6,02,815	આવ્યા નથી (1/4/2022)	60,000
શેર મૂડી : ઈકિવટી શેરદરેક		સંચાલન ખર્ચ	4,31,947
રૂ 100નો	10,00,000	ઓડિટ ફી	36,000
નફો અને નુકસાન ખાતું	25,000	ભાડું અને કર	5,804
પુનઃ વીમા પ્રીમિયમ	1,12,525	ભાડા	67,500
પુનઃવીમાદાતાઓ પાસેથી		રોકાણોમાંથી આવક	1,53,000
દાવાઓ વસૂલ કરવામાં			
આવ્યા છે	21,119		
પુનઃ વીમા પર કમિશન	48,016	પરચુરણ લેણદારો	22,500
આપવામાં આવ્યું			
અગાઉથી ભરેલ આવકવેરો	4,20,000	એજન્ટનું ખાતું (ઉધાર)	20,000
સીધા ધંધા પર કમિશન	2,99,777	હાથમા રોકડ અને બેંક	
		બેલેન્સ	4,82,462

વધુ માહિતી:

1. મેનેજમેન્ટ પરના ખર્ચમાં સમાવેશ થાય છે સર્વે ફી અને કાનૂની ખર્ચના રૂ. 36,000 અને રૂ. 20,000 દાવા સંબંધિત.
2. દાવાઓ સૂચિત કર્યા પરંતુ સામી 31મી માર્ચ 2023 ના રોજ સુધી ચૂકવ્યા નથી.
3. 40%ના દરે આવકવેરો પૂરો પાડવામાં આવશે
4. કંપની યોજા પ્રીમિયમના 50% પર અમર્યાદિત જોખમો માટે અનામત જાળવી રાખે છે.
5. ડિરેક્ટર્સ @30% ડિવિડન્ડની દરખાસ્ત કરે છે.
6. રૂ. 2,19,000 સામાન્ય અનામતખાતે ફેરબદલી

અથવા

પ્રશ્ન 2

તા. 31-3-22ના રોજ વિલા લાઈફ ઈન્સ્યોરન્સ કં.ના હિસાબો પરથી નીચેની માહિતી મળે છે.

વિગત	રકમ	વિગત	રકમ
જીવનવીમા ફંડ	40,00,000	વહીવટી ખર્ચા	60,000
ચૂકવેલ વર્ષાસન	20,000	પગાર	6,000
સરકારી જામીનગીરી	20,00,000	ઓડીટ ફી	5,000
મિલકત વેચતા નફો	4,000	ડીરેક્ટર ફી	10,000
દાવા: મૃત્યુ થી	1,20,000	કાનૂની ખર્ચા	4,000
મુદત પૂરી થવાથી	1,80,000		
પોલીસી પર લોન	6,00,000	જાહેરાત	3,000
ફર્નિચર	1,64,000	બેંકમાં રોકડ	2,80,000
એજન્ટોની બાકી (ઉધાર)	4,000	ચૂકવવાના બાકી દાવા	16,000
પરચુરણ લેણદારો	6,000	દેવાદાર	66,000
મળવાનું બાકી પ્રીમિયમ	52,000	ઈક્વિટી શેરમાં રોકાણ	12,00,000
એજન્ટ ને કમિશન	68,000	આકસ્મિક અનામત	8,00,000
પ્રીમિયમ બાદ પુનઃ વિમો	4,00,000	RBI માં ડીપોઝીટ	6,00,000
શરણ મુલ્ય	30,000	વર્ષાસન પોલીસી પર મળેલ રકમ	40,000
વ્યાજ ડીવીડન્ડ મળેલ	3,20,000	ચઢેલ પરંતુ મળવાનું બાકી વ્યાજ	64,000
ફર્નિચર પર ઘસારો	6,000	વ્યાજ ડીવીડન્ડ પર વેરો	44,000

તા. 31-03-22 નાં રોજનું વિલા લાઈફ ઈન્સ્યોરન્સ કં. લિ. નું પાકું સરવૈયું અને તે જ તારીખે પુરા થતા વર્ષનું મહેસૂલી ખાતું તૈયાર કરો.

પ્રશ્ન 3(અ) જીવન તરંગ એશ્યોરન્સ કંપની લિમિટેડનું જીવન ભંડોળ 31/3/2022 ના રોજ રૂ. 86,48,000 આંતરિક મુલ્યાંકન સમયગાળા દરમિયાન ચૂકવવામાં આવેલ વચગાળાનું બોનસ રૂ. 1,48,000 છે. સામયિક એક્યુરિયલ મુલ્યાંકન રૂ. 74,25,000ની યોજાની જવાબદારી નક્કી કરે છે. અગાઉના મૂલ્યાંકનથી આગળ લાવવામાં આવેલ વધારો રૂ. 8,50,000 હતો. કંપનીના ડિરેક્ટરોએ રૂ. 9,31,000ને આગળ લઈ જવાની અને શેરધારકો અને પોલિસી ધારકો વચ્ચે 5:95 માં સંતુલન વિભાજિત કરવાની રજૂઆત કરી બતાવો (10)

- i) મૂલ્યાંકન પાકું સરવૈયું.
- ii) મૂલ્યાંકન સમયગાળા માટે યોજાનો નફો
- iii) શેરધારકો અને પોલિસી ધારકો વચ્ચે વધારાની વહેચણી.

(બ) કાવ્યાંશ વીમા કંપની લિ. રૂ. 5,90,000 નવી પોલિસી પર પ્રીમિયમ તરીકે અને રૂ. 1,20,000 રિન્યુઅલ પ્રીમિયમ તરીકે મળ્યા. કંપની રૂ. 90,000 પુનઃ વીમા માટે સ્વીકાર્યા અને રૂ. 70,000 પુનઃ વીમા માટે ચૂકવવામાં આવ્યા. પ્રીમિયમ પેટે ઉપજ ખાતામાં કેટલી રકમ જમા કરવામાં આવશે? (04)

અથવા

પ્રશ્ન 3 ધી હિયા ઈલે. પાવર સપ્લાય ની તા. 31-3-2022 ના રોજ પુરા થતા વર્ષની નીચેની બાકીઓ તથા અન્ય વધારાની વિગતો પરથી વીજળી કં ના વાર્ષિક હિસાબો કં ધારા 2013 મુજબ તૈયાર કરો. (14)

વિગતો	ઉધાર	જમા
25000 ના ઓર્ડીનરી શેર દરેક રૂ.10 નો એક		2,50,000
6% ની ગુજરાત ઉર્જા વિકાસની લોન		1,00,000
ઘસારા ફંડ (1-4-21)		7,500
ફી હોલ્ડ જમીન	75,000	
મકાન	55,000	
મશીનરી	97,000	
મેઈન્સ	70,000	
ટ્રાન્સફોર્મર્સ	15,000	
મીટર	10,500	
વિદ્યુત સાધનો	3,000	
સામાન્ય સ્ટોર્સ	18,600	
ઓફીસ ફર્નિચર	2,300	

દેવાદાર	40,000	
લેણદારો		15,000
બેંક સિલક	27,400	
હાથ પર રોકડ	3,800	
વેપાર અર્થે પાવર ખરીદી	16,800	
સોલાર પાવર ખરીદી	6,700	
કોલસો, ઓઈલ વગેરેનો સ્ટોક	900	
વેતન, ભથ્થા	27,000	
મરામત-જાળવણી ખર્ચ	3,500	
કર્મચારી બોનસ	7,500	
ભાડુ-વેરા	2,500	
મેનેજર-પગાર	10,000	
સ્ટેશનરી છપામણી	5,000	
કાનૂની ખર્ચ	2,000	
કન્ટીજન્સી ફંડ		10,000
પ્રકાશ માટેનું વિદ્યુત વેચાણ		45,000
ખાસ કરારથી વેચાણ		48,000
ઔદ્યોગિક હેતુ માટે વેચાણ		22,500
મીટરભાડુ		1,500
કુલ	4,99,500	4,99,500

વધારાની વિગત

1. વર્ષ દરમિયાન 5000 શેર દરેક રૂ. 10 નો બહાર પાડવામાં આવ્યા હતા અને પૂર્ણ થયા હતા.
2. વર્ષ દરમિયાન મકાનમાં રૂ. 15,100 મશીનમાં રૂ. 27,000, મેઈન્સમાં રૂ. 15,000, ટ્રાન્સફોર્મર્સમાં રૂ. 5,000, મીટરમાં રૂ. 4,500, વિદ્યુત સાધનો રૂ. 1,000 તથા સામાન્ય સ્ટોર્સમાં રૂ. 3,600 નો વધારો કરવામાં આવ્યો હતો.
3. મકાન પર 2% લેખે, મશીનરી પર 5% લેખે, મેઈન્સ પર 5% લેખે, ટ્રાન્સફોર્મર્સમાં 7.1/2% લેખે, મીટર તથા વિદ્યુત સાધનો પર 10% લેખે ઘસારાની જોગવાઈ કરવાની છે. (આખરની બાકી પર ઘસારો ગણવો)
4. કન્ટીજન્સી ખાતે રૂ. 1500 ચોખ્ખા નફા ખાતે લઈ જવાના છે.

પ્રશ્ન 4 ટૂંક નોંધો લખો. (કોઈ પણ બે)

(12)

1. અમર્યાદિત જોખમ માટે અનામતની જોગવાઈઓ
2. સંચાલક માટે વિવિધ અહેવાલો તૈયાર કરવાના હેતુઓ
3. અહેવાલ તૈયાર કરવાનાં માર્ગદર્શક સિદ્ધાંતો
4. મુલ્ય વૃદ્ધિમાં પ્રદર્શન માપનના સૂચકો

ENGLISH VERSION

Q -1 Do as directed.

(5)

1. From the given information, calculate employee benefit expenses

Law charges Rs. 2,500

Salary of engineers, superintendent and officers:

Electricity generation department	Rs.77,000
Electricity Generation Department	Rs. 48,000
Advertisement Expenses	Rs. 1,10,000
Power house salary and wages	Rs. 90,000
Repairs and renewals to public lamps	Rs. 60,000
Distribution wages	Rs. 12,000
Public lighting wages	Rs. 10,000

2. Calculate claims less reinsurance from given below

(5)

Particulars	Direct Business(₹)	Reinsurance Business(₹)
Claims paid	3,00,000	1,44,000
Claims payable:		
1.4.2022	60,000	16,000
31.3.2023	80,000	24,000
Received claims	-	1,20,000
Claims receivable:		
1.4.2022	-	20,000
31.3.2023	-	12,000

Legal expenses for claims ₹ 4,000

Q- 2

From the following figures taken from the books of Security Insurance Co. Ltd., having fire insurance business, Prepare Revenue Account and Balance Sheet as on 31st March 2023. (14)

Particulars	Rs.	Particulars	Rs.
Fire Fund (as on 1/4/2022)	11,80,000	Commission on reinsurance	
General Reserve	4,50,000	accepted	60,038
Investments	36,00,000	Outstanding premium	22,300
Premium	26,01,533	Claims intimated but not	
Claims Paid	6,02,815	Paid (1/4/2022)	60,000
Share Capital: Equity share of		Expenses on management	4,31,947
Rs. 100 each	10,00,000	Audit fees	36,000
Profit & Loss Account	25,000	Rates and taxes	5,804
Re-insurance Premium	1,12,525	Rents	67,500
Claims recovered from re-insurers	21,119	Income from investments	1,53,000
Commission on reinsurance ceded	48,016	Sundry creditors	22,500
Advance income tax paid	4,20,000	Agents balances (Dr.)	20,000
Commission on direct business	2,99,777	Cash in hand and bank	
		Balances	4,82,462

Further information :

1. Expenses on management include survey fees and legal expenses of Rs. 36,000 and Rs. 20,000 relating to claims.
2. Claims intimated but not paid on 31st March 2023.
3. Income tax to be provided at 40%.
4. The company maintains a reserve for unexpired risks @50% of net premium.
5. The directors proposes a dividend @30%.
6. Transfer Rs. 2,19,000 to general reserve.

OR

Particulars	₹	Particulars	₹
Life Insu. Fund(opening)	40,00,000	Administrative expenses	60,000
Annuities paid	20,000	Salaries	6,000
Govt, securities	20,00,000	Audit fee	5,000
Profit on realization of Assets	4,000	Director's fee	10,000
Claims: on death	1,20,000	Legal expenses	4,000
on maturities	1,80,000	Advertising	3,000
Loan on policies	6,00,000	Cash at bank	2,80,000
Furniture	1,64,000	Claims admitted but not paid	16,000
Agent's balance (Dr.)	4,000	Debtors	66,000
Sundry creditors	6,000	Invest in eq. shares	12,00,000
Outstanding premium	52,000	Contingency reserve	8,00,000
Commission paid	68,000	Deposit in RBI	6,00,000
Premium less: reinsurance	4,00,000	Consideration for annuities granted	40,000
Surrender	30,000	Int. accrued but not received	64,000
Interest-dividend received	3,20,000	Tax on Interest- dividend	44,000
Dep on furniture	6,000		

Prepare Revenue account of Viha Life Insurance Co. Ltd. for the year ended on 31 -3-2022 and Balance Sheet as on that date.

Q- 3 (A) The Life fund of Jeevan Tarang Assurance Co. Ltd. was Rs. 86,48,000 as on 31/3/2022. The interim bonus paid during the inter valuation period was Rs. 1,48,000. The periodical actuarial valuation determined the net liability at Rs. 74,25,000. Surplus brought forward from the previous valuation was Rs. 8,50,000. The directors of the company proposed to carry forward Rs. 9,31,000 and to divide the balance between the shareholders and the policy holders in 5: 95. **(10)**

- Show, i) Valuation Balance Sheet
 ii) Net Profit for the valuation period
 iii) Distribution of surplus between the shareholders and the policy holders.

(B) KAVYANSH Assurance company ltd. received Rs. 5,90,000 as premium on new policies and Rs. 1,20,000 as renewal premium. The company received Rs. 90,000 towards reinsurance accepted and paid Rs. 70,000 towards reinsurance ceded. What amount will be credited to Revenue Account towards premium? **(4)**

OR

Q- 3 From the following balances and other information of the HIYA Electric power supply, Prepare balance sheet as on 31-2-2022 as per companies act 2013. **(14)**

Particulars	Debit (₹)	Credit (₹)
25,000 Ordinary share, each of ₹ 10		2,50,000
6% Guj. Energy development loan		1,00,000
Depreciation fund (1-4-21)		7,500
Free hold land	75,000	
Building	55,000	
Machinery	97,000	
Mains	70,000	
Transforms	15,000	
Meter	10,500	
Electric equipment	3,000	
General stores	18,600	
Office furniture	2,300	
Debtors	40,000	
Creditors		15,000
Bank balance	27,400	
Cash on hand	3,800	

Power purchase for trade	16,800	
Purchase of solar power	6,700	
Stock of coal- oil	900	
Salary- wages	27,000	
Repair, maintenance exp	3,500	
Employee bonus	7,500	
Rent - taxes	2,500	
Manager-salary	10,000	
Stationary printing	5,000	
Legal expense	2,000	
Contingency fund		10,000
Sale of electricity for light		45,000
Sale for special contract		48,000
Sale for industrial purpose		22,500
Meter rent		1,500
Total	4,99,500	4,99,500

Additional information :

- 1) During the year, 5000 shares of R 10 each were issued and fully paid up.
- 2) Additions during the year :-

Building	₹ 15,000	Meter	₹ 4,500
Machinery	₹ 27,000	Electric equipment	₹ 1,000
Mains	₹ 15,000	General stores	₹ 3,600
- 3) Provide depreciation (on closing balance) :-
Building 2%, Machinery 5%, Mains 5%, Transforms 7.1/2%,
Motor and electric equipment 10%.

Transfer ₹ 1,500 for contingency reserve.

Q - 4 Write short notes (Any two) (12)

1. Provisions of Reserves for unexpired risk
2. Objectives of preparing various reports for management
3. Principles to be considered while preparing reports to be submitted to the management.
4. Indicators of Performance measurement in value added.

RAN - 1908060102060006

RAN-1908060102060006**M.Com. (Sem. II) Examination July - 2023****Financial and Management Account (Paper - VI)****સૂચના : / Instructions**

(1)

નીચે દર્શાવેલ નિશાનીવાળી વિગતો ઉત્તરવહી પર અવશ્ય લખવી.
Fill up strictly the details of signs on your answer book

Name of the Examination:

M.Com. (Sem. II)

Name of the Subject :

Financial and Management Account (Paper - VI)

Subject Code No.: 1908060102060006

Seat No.:

Student's Signature

SET - II**Q.1****નીચેના પ્રશ્નોના જવાબ.****(10)**

- ભાગીદારી પેઢી શાહ બ્રધર્સનો પાછલા વર્ષ 2021-22 નો ભાગીદારોનો પગાર અને મૂડી (04) પર વ્યાજ બાદ કર્યા પછીનો ચોખ્ખો નફો રૂ. 1,04,000 છે. ભાગીદારી કરાર મુજબ પેઢીના બંને ભાગીદારો સરખે હિસ્સે નફા-નુકસાન વહેંચે છે. દરેક ભાગીદાર વાર્ષિક રૂ. 2,16,000 નું મહેનતાણું મેળવે છે. તેઓની સંયુક્તમૂડી રૂ. 10,00,000 ઉપર વાર્ષિક 15% લેખે રૂ. 1,50,000 નું વ્યાજ ચુકવાયેલ છે. આકારણી વર્ષ 2022-23 માટે પેઢીના કરપાત્ર નફાની ગણતરી કરો.
- માનસ તા.01-04-2021 ના રોજ નીચેની જામીનગીરીઓ ધરાવે છે. (04)
રૂ. 10,00,000 ની 5% ની MP સરકારની લોન (વ્યાજ ચુકવણી તારીખ દર વર્ષે 1 જાન્યુઆરી) રૂ. 40,000 ના બિનનોંધયેલ UPL લિમિટેડના ડિબેન્યર્સ (વ્યાજ ચુકવણી તારીખ દર વર્ષે 11 જૂન અને 11 ડિસેમ્બર)
રૂ. 25,000 ના 8% ના PQR લિમિટેડના ડિબેન્યર્સ (વ્યાજ ચુકવણી તારીખ દર વર્ષે 15 જૂન અને 15 ડિસેમ્બર)
તારીખ 01-12- 2021 નારોજ માનસે PQR લિમિટેડના ડિબેન્યર્સ રૂ. 25,000 ની કિંમતના વેચી દીધા.
આકારણી વર્ષ 2022-23 માટે માનસની કરપાત્ર આવકની ગણતરી કરો જો તેને પોસ્ટ ઓફિસ બચત બેંકખાતામાંથી વ્યાજ રૂ. 4,300, SBI બચતબેંક ખાતામાંથી વ્યાજ રૂ. 9,500 અને લગ્નતિથિ પ્રસંગે વિદેશમાં રહેતા મિત્ર પાસેથી તારીખ 1 ડિસેમ્બર 2021 નારોજ વિદેશી ચલણમાં રૂ. 1,00,000 ની ભેટ મળી હોય.
- ભાગીદારના મહેનતાણાને લગતી જોગવાઈઓ જણાવો. (02)

Q.2

નીચે આપેલી માહિતી પરથી શ્રી અંકિતની આકારણી વર્ષ 2022-23 માટે કરપાત્ર આવકની ગણતરી કરો.

(14)

1. ભારતીય કંપનીમાંથી મળેલ ડિવિડન્ડ રૂ. 2,600.
2. બેંકની મુદતી થાપણ ઉપર મળેલ વ્યાજ રૂ. 15,400.
3. નેશનલ સેવિંગ સર્ટિફિકેટ આઠમી શ્રેણીનું ચઢેલું વ્યાજ રૂ. 12,000.
4. પાછલા વર્ષ દરમિયાન મિત્રો પાસેથી રોકડ અને ચેક દ્વારા મળેલ ભેટ રૂ. 51,000.
5. પ્લાન્ટ અને મશીનરી સહિત ભાડે આપેલું કારખાનાનું મળેલ ભાડું રૂ. 2,90,000) (મશીનરીને અલગ રીતે ભાડે આપી શકાય તેમ નથી)
6. ભાડું ઉઘરાવવાનો ખર્ચ રૂ. 3,500.
7. ભાડે આપેલ કારખાનાના મકાનનું આગનું વીમા પ્રીમિયમ રૂ 5,800.
8. પ્લાન્ટ અને મશીનરીનું આગનું વીમા પ્રીમિયમ રૂ 1,400.
9. કારખાનાના મકાનનો મરામત ખર્ચ રૂ. 25,000.
10. કારખાનાના મકાન તથા પ્લાન્ટ અને મશીનરીનો ઘસારો રૂ. 26,000
11. ભાડે લીધેલ ઓફિસના પેટા-ભાડાની આવક રૂ. 50,000.
12. ઓફિસના માલિકને ચૂકવેલ ભાડું રૂ. 22,000.
13. લોટરીના ઈનામની આવક રૂ. 70,000 (30 ટકા કરવેરા બાદ).
14. મૃત પિતાના માલિક પાસેથી મળેલ ફેમિલી પેન્શનની આવક રૂ. 60,000.
15. અંકિત તારીખ 1 એપ્રિલ, 2021 નારોજ નીચેની જામીનગીરીઓ ધરાવે છે.
 1. રૂ. 10,000, 6.5% ની સરકારી લોન (વ્યાજ ચૂકવણીની તારીખ 10 મી જુલાઈ દર વર્ષે,
 2. રૂ. 40,000 ના 8% ના UPL લિમિટેડના ડિબેન્યર્સ (બિન-નોંધાયેલ) (વ્યાજ ચૂકવણીની તારીખ 15 મે અને 15મી નવેમ્બર દર વર્ષે)
 3. રૂ. 70,000 ના 9% ના રીલીફ બોન્ડ (કરમુક્ત)

અથવા

Q.2

નીચે આપેલી માહિતી પરથી નાણાકીય વર્ષ 2021-22 માટે અન્ય સાધનોની કરપાત્ર આવકની ગણતરી કરો.

(14)

1. તારીખ 01-10-2021 થી માસિક રૂ. 40,000 લેખે ફેમિલી પેન્શનની આવક.
2. પુસ્તકના લેખક તરીકે મળેલ રોયલ્ટીની આવક રૂ. 1,00,000 (ગ્રોસ) જે પેટે ખરેખર ખર્ચની રકમ રૂ. 8,000 અને મજરે મળવાપાત્ર માન્યખર્ચ રૂ. 7,500 છે.
3. A લિમિટેડના કરબાદ ડિબેન્યર ઉપર મળેલ વ્યાજની આવક રૂ. 1,08,000.
4. B લિમિટેડના 11% ના કરબાદ ડિબેન્યર્સ રૂ. 2,00,000 (TDS 10%)
5. C લિમિટેડના કરમુક્ત ડિબેન્યર પર મળેલ વ્યાજની આવક રૂ. 13,500.

6. તા.15- 6-2021 ના રોજ D લિમિટેડના 10% ના કરમુક્ત ડિબેન્ચર્સ ખરીદ્યા રૂ. 3,60,000.
7. પ્લાન્ટ અને મશીનરીનું માસિક રૂ. 9,000 લેખે મળેલ ભાડું. તારીખ 1-4-2021 ના રોજ મશીનની ઘસારાબાદ કિંમત રૂ. 1,00,000 અને તેના પર માન્ય ઘસારાનો દર 20% છે.
8. માસિક રૂ. 4,500 લેખે મકાનના પેટાભાડાની આવક મળેલ છે. જ્યારે મકાનના માલિકને ભાડા પેટે માસિક રૂ. 4,000 ચૂકવેલ છે.
9. બાંધી મુદતની થાપણ પર મળેલ વ્યાજ રૂ. 14,400.
10. રાષ્ટ્રીય બચત પત્રોનું જમા થયેલું વ્યાજ રૂ. 20,667.
11. તા. 30-11-2021 નારોજ તેના દાદા પાસેથી એક જમીનો ટુકડો ભેટમાં મળ્યો. (સ્ટેમ્પ ડ્યુટી વેલ્યુ રૂ. 15,00,000 છે)
12. વિદેશી કંપનીના શેર પર મળેલ ડિવિડન્ડની આવક રૂ. 2,500.
13. E લિમિટેડના કરમુક્ત ડિબેન્ચર્સ પર મળેલ વ્યાજ રૂ. 4,500. દરેક જમીનગીરી પર વ્યાજ તારીખ 30મી જૂન અને 31મી ડિસેમ્બરના રોજ મળેલ છે. દરેક જમીનગીરી પર TDS ની દર 10% છે.

Q.3

રામ અને શ્યામ રૂ. 6,00,000 અને રૂ. 4,00,000 ની મૂડીથી એક પેઢીના ભાગીદારો છે. પેઢીનું તારીખ 31-3- 2022 ના રોજ પૂરા થતા વર્ષનું નફા-નુકસાન ખાતુ નીચે મુજબ છે.

(14)

વિગત	રકમ રૂ.	વિગત	રકમ રૂ.
શરૂઆતનો સ્ટોક	14,000	વેચાણ	1,38,12,500
ખરીદી	87,50,000	આખરનો સ્ટોક	28,000
કર્મચારીનો પગાર	32,50,000	આવકવેરા રિફંડ	25,000
પુત્રીના લગ્નનો ખર્ચ	1,87,500	(વ્યાજ ₹ 5,000 સહિત)	
આવકવેરો	2,66,500	GST રિફંડ	27,000
આવકવેરા કાર્યવાહીનો ખર્ચ	31,250	(વ્યાજ ₹ 7,000 સહિત)	
ભાડું અને વેરા	93,750	લાંબા ગાળાનો મૂડી-નફો	2,50,000
ગરીબ વિદ્યાર્થીને દાન	62,500	ટૂંકા ગાળાનો મુડી નફો	1,00,000
ઘાલખાધ અનામત	25,000	ભારતીય કંપનીમાંથી ડિવિન્ડ	64,000
જીવન વીમા પ્રીમિયમ	26,000	ઘરભાડું	1,00,000

સામાન્ય અનામત	17,500		
ઓડિટ ફી	40,000		
વૈજ્ઞાનિક સંશોધન ખર્ચ	2,00,000		
અન્ય ખર્ચા	1,00,000		
ઘસારો	3,80,000		
બોનસ	75,000		
GST	50,000		
મ્યુનિસિપલ વેરા	15,000		
ભાગીદારોનું મહેનતાણું			
રામ: 75,000			
શ્યામ: 91,000	1,66,000		
ચોખ્ખો નફો	6,56,500		
	1,44,06,500		1,44,06,500

વધારાનીમાહિતી:

1. GST માં સમાયેલ ચુકવવાના બાકી GST ના રૂ. 25,000 તારીખ 10 મી એપ્રિલ, 2022 ના રોજ ચુકવેલ છે.
 2. આવકવેરા નિયમ મુજબ મજરે મળવાપાત્ર ઘસારો રૂ. 4,00,000 છે.
 3. ખરીદીમાં રૂ. 62,500 રોકડ ખરીદીના સમાયેલ છે.
 4. પગારમાં ભારતની બહાર ચુકવાયેલ પગારના રૂ. 1,00,000 નો સમાવેશ થયેલ છે જેના પર TDS કપાયેલ નથી.
 5. વૈજ્ઞાનિક સંશોધન ખર્ચ રાષ્ટ્રીય લેબોરેટરીને ચુકવેલ છે.
 6. અન્ય ખર્ચમાં નીચેનાઓનું પણ સમાવેશ થાય છે:
 - a. ભાગીદારની પત્નીને ચુકવેલ પગાર રૂ. 25,000 જે પેઢીમાં કામ કરતી નથી.
 - b. જાહેર ભવિષ્યનિધિમાં ફાળો રૂ. 10,000.
 7. મ્યુનિસિપલ વેરામાં રૂ. 5,000 ભાડે આપેલ મકાનના વેરાના સમાયેલા છે.
 8. શરૂઆતનો અને આખરનો સ્ટોક તેની પડતર કિંમતથી 12% વધુ અંકાયેલ છે.
 9. બોનસમાં રૂ. 25,000 ચુકવવાનું બાકી છે.
 10. ભાગીદારોને મહેનતાણું ભાગીદારી કરાર મુજબ ચુકવાયેલ છે.
 11. ભાગીદારો મૂડી પર 15% વ્યાજ મેળવવા હકદાર છે.
- પેઢીની આકારણી વર્ષ 2022-23 માટે કરપાત્ર આવક અને કરવેરાની જવાબદારીની ગણતરી કરો.

અથવા

Q.3

X Y અને Z 1:2:3 ના પ્રમાણમાં નફો-નુકસાન ઝંડુ બ્રધર્સ કે જે ચામડાની વસ્તુઓ બનાવે છે. તેના ભાગીદારો છે. તેમની પેઢીનું તારીખ 31-3-2022 ના રોજ પૂરા થતા વર્ષનું નફો-નુકસાન ખાતુ નીચે મુજબ છે.

(14)

વિગત	રકમ રૂ.	વિગત	રકમ રૂ.
વેચેલ માલની પડતર	54,76,000	વેચાણ	75,30,000
સ્ટાફનો પગાર	8,00,000	લાંબા ગાળાનો મૂડી નફો	60,000
આવકવેરો	42,000	અન્ય ધંધાકીય આવક	1,40,000
G.S.T.	50,000	ચોખ્ખું નુકસાન	6,46,000
મુસાફરી ખર્ચ	14,000		
મનોરંજન ખર્ચ	15,600		
જાહેરાત ખર્ચ	1,06,000		
અન્ય ખર્ચાઓ	5,12,000		
ગોડાઉનનો વીમો	60,000		
બેંકલોનનું વ્યાજ	74,400		
ઘસારો	80,000		
ભાગીદારોને મહેનતાણું	9,00,000		
X : 4,00,000			
Y : 3,00,000			
Z : 2,00,000			
મૂડી પર વ્યાજ 18% લેખે	2,46,000		
X : 90,000			
Y : 1,20,000			
Z : 36,000			
	83,76,000		83,76,000

વધારાનીમાહિતી-

1. જાહેર સખાવતી સંસ્થાને પેઢીએ આપેલ દાન રૂ. 3,00,000 નક્ષા-નુક્સાન ખાતે ઉધારેલ નથી.
2. ભાગીદારોને ચુકવેલ મહેનતાણું અને મૂડી પર વ્યાજ ભાગીદારી કરાર મુજબ છે.
3. કલમ 32 મુજબ માન્ય ઘસારો રૂ. 72,000 છે.
4. પેઢી કલમ 801A/ 801B હેઠળ કપાત બાદ મેળવવા પાત્ર નથી.
5. વેચેલ માલની પડતરમાં રૂ. 1,00,000 રોકડ ખરીદીના સમાયેલા છે.
6. કર્મચારી પગારમાં રૂ. 10,000 કર્મચારીને વિદેશમાં ચુકવેલ પગારના સમાયેલા છે જેના પર TDS કપાયેલ નથી.
7. પેઢી આકારણી વર્ષ 2020-21નું આગળ ખેંચેલું નુક્સાન રૂ. 20,000 ચાલુ વર્ષે માંડીવાળવા ઈચ્છ છે.

નીચેની ધારણાઓ મુજબ આકારણી વર્ષ 2022-23 માટે પેઢીની ચોખ્ખી આવક તથા આવકવેરાની જવાબદારી નક્કી કરો.

(અ) જો પેઢી કલમ 184 અને 40(b) ની જરૂરિયાત પૂર્ણ કરતી હોય.

(બ) જો પેઢી કલમ 184 અને 40(b) ની જરૂરિયાત પૂર્ણ કરતી ન હોય.

Q.4 ટૂંકનોંધ લખો. (ગમે તે બે)

(12)

1. GST કાઉન્સિલ
2. GST કાયદામાં TDS ને લગતી જોગવાઈઓ.
3. GST કાયદામાં ઈકોમર્સ ઓપરેટર

ENGLISH VERSION

Q.1 **Answer the following Questions.** **(10)**

1. The Net profit of Shah Brothers, a partnership firm, for the previous year 2021-22 is Rs. 1,04,000, after providing interest and salary to partners. The firm has two working partners sharing profits and losses equally as per the partnership deed. Both partners draw a remuneration of Rs. 2,16,000 each. In respect of their total capital contribution of Rs. 10,00,000 the partners get interest @ 15% p.a. thereon amounting to Rs. 1,50,000. Compute the taxable income of firm for the assessment year 2022-23. (4)
2. Manas, holds the following securities on April 1, 2021. (4)
Rs. 10,00,000, 5% MP Government loan (date of payment of interest: January 1.)
Rs. 40,000, 6% non-listed debentures of UPL Ltd. (date of payment of interest: June, 11 and December 11 every year.)
Rs. 25,000, 8% Debentures of PQR Ltd. (date of payment of interest: June, 15 and December 15 every year.)
On December 1, 2021 Manas sold Rs. 25,000, 8% debentures of PQR Ltd. Determine the taxable income of Manas for the assessment year 2022-23 if his post office savings bank interest is Rs. 4,300, SBI Savings bank Interest Rs. 9,500 and he has received a gift of Rs. 1 lakh in foreign currency from a friend on December 1, 2021 on his marriage anniversary.
3. What are the conditions for claiming deduction of remuneration of partners? (2)

Q.2 Mr. Ankit submits following particulars of his income for A. Y. 2022-23. Compute his Taxable income. **(14)**

1. Dividends from Indian Companies Rs. 2,600
2. Interest on Fixed Deposits with Bank Rs. 15,400.
3. Interest accrued on National Savings Certificates VIII issue Rs. 12,000
4. Gifts (in cash/by Cheque) from friends received during the year Rs. 51,000.
5. Rent from letting of factory along with plant and machinery installed therein (letting can not be separated) Rs. 2,90,000
6. Collection charges in relation to rent Rs. 3,500.
7. Fire insurance premium for let out factory building is Rs. 5,800.
8. Fire insurance premium for plant and machinery Rs. 1,400.
9. Repairs of factory building Rs. 25,000.
10. Depreciation on Factory building, Plant, machinery Rs. 26,000.

11. Income from sub-letting of office premises taken on rent Rs. 50,000.
12. Rent paid to owner for office premises Rs. 22,000.
13. Winning from lottery (net of TDS 30%) Rs. 70,000.
14. Family pension from employer of his deceased father Rs. 60,000.
15. Ankit holds following securities on April 1, 2021.
 - a. Rs. 10,000, 6.5% Government Loan (date of payment of interest: July 10, every year)
 - b. Rs. 40,000, 8% debentures (non-listed) of UPL Ltd. (dates of payment of interest: May 15 and November 15 every year)
 - c. Rs. 70,000, 9% Relief bonds (tax free)

OR

Q.2 Find out taxable income of X from other sources for the accounting year 2021-22 from the details given below. **(14)**

1. Family pension per month Rs. 40,000 received from dated 1 -10-2021.
2. Received Royalty of Rs. 1,00,000 (gross) as an author of a book for which the actual Expenses accrue Rs.8,000 while valid expenses are Rs. 7,500.
3. Rs. 1,08,000 as interest received from tax less debenture of A Ltd.
4. 11 % tax less debenture of B Ltd. Rs. 2,00,000 (TDS10%).
5. Rs. 13,500 as interest received on tax-free debenture of C Ltd.
6. 10% tax free debenture of D Ltd., purchased on 15-6-21 for Rs.3,60,000.
7. He received Rs. 9,000 per month as rent of his plant and machinery. On 1-4-2021 the written down value of it was Rs. 1,00,000. Approvable rate of depreciation is 20%.
8. He received Rs. 4,500 per month as rent from sub-tenant. He paid Rs. 4,000 per month to the owner of the house.
9. Interest received on fixed deposit Rs. 14,400.
10. Interest of National saving certificate is credited of Rs.20,667.
11. On November 30, 2021, X gets a gift of a plot of land from his grandfather.(stamp duty value Rs. 15,00,000)
12. Dividend received on share of foreign company of Rs.2500.
13. Rs.4,500 interest received on tax-free debenture of E Ltd. On all securities interest received on 30th June and 31st December. There is 10% TDS on all securities.

Q.3

Ram and Shyam, both are partners of the firm whose capital are Rs. 6,00,000 and Rs.4,00,000 respectively. The following is the Profit & Loss Account of the firm for the year ended March 31st, 2022. (14)

Particulars	Amount Rs.	Particulars	Amount Rs.
Opening Stock	14,000	Sales	1,38,12,500
Purchase	87,50,000	Closing Stock	28,000
Employees salary	32,50,000	Income tax refund (incl. Interest Rs. 5,000)	25,000
Gift on daughter's marriage	1,87,500	G.S.T Refund (incl. Interest Rs. 7,000)	27,000
Income tax	2,66,500		
Exp. For Income tax Proceedings	31,250		
Rent rates and tax	93,750	Long term Capital gain	2,50,000
Donation to Poor Student	62,500	Short term capital gain	1,00,000
Bad Debt Reserve	25,000	Dividend from Indian Company	64,000
Life Insurance premium	26,000	House rent	1,00,000
General Reserve	17,500		
Audit fees	40,000		
Scientific research expenses	2,00,000		
Other expenses	1,00,000		
Depreciation	3,80,000		
Bonus	75,000		
G.S.T	50,000		
Municipal tax	15,000		
Partner's Remuneration			
Ram:75,000			
Shyam: 91,000	1,66,000		
Net Profit	6,56,500		
	1,44,06,500		1,44,06,500

Additional Information-

1. Rs. 25,000 Outstanding GST included in GST which paid on 10th April 2022.
2. Allowable Depreciation as per income tax rules is Rs. 4,00,000.
3. Purchase includes cash purchase of Rs. 62,500.
4. Salary includes salary of Rs. 1,00,000 paid outside India on which no TDS deducted.
5. Scientific research expenses paid to National laboratory.
6. Other expenses include
 1. Salary paid to wife of a partner Rs. 25,000 who is not working in the firm.
 2. Contribution to Public provident fund Rs. 10,000.
7. Municipal tax includes Rs. 5,000 for Rented house.
8. Opening and Closing stocks valued 12% more than cost.
9. Outstanding bonus Rs. 25,000 included in bonus.
10. Partner's remuneration is paid as per partnership deed.
11. Partner's are entitled to get 15% interest on their capital.

Compute Taxable income and tax liability of the firm for the assessment year 2022-23.

OR

Q.3

X, Y and Z are three partners (1:2:3) of firm Zandu Brothers engaged in manufacturing leather goods. The profit and loss account of the firm for the year ended March 31,2022 is as follows :

(14)

Particulars	Amount Rs.	Particulars	Amount Rs.
Cost of Goods Sold	54,76,000	Sales	75,30,000
Staff Salary	8,00,000	Long term Capital gain	60,000
Income tax	42,000	Other Business receipt	1,40,000
G.S.T.	50,000		
Travelling expenses	14,000	Net Loss	6,46,000
Entertainment expenses	15,600		

Advertisement expenses	1,06,000		
Other expenses	5,12,000		
Godown Insurance	60,000		
Interest on Bank Loan	74,400		
Depreciation	80,000		
Remuneration to Partners	9,00,000		
X : 4,00,000			
Y : 3,00,000			
Z : 2,00,000			
Interest on Capital @18%	2,46,000		
X : 90,000			
Y : 1,20,000			
Z : 36,000			
	83,76,000		83,76,000

Other Information -

1. The firm has given donation of Rs. 3,00,000 to a notified public charitable trust which was not debited to the profit and loss account.
2. Salary and interest are paid to partners as per the partnership deed.
3. Depreciation allowable under section 32 is Rs. 72,000.
4. The firm is not eligible for deduction under section 80-IA/80-IB.
5. Cost of goods sold included Cash purchase of Rs. 1,00,000.
6. Staff salary includes a payment of Rs. 10,000 given to an employee outside India on which no tax has been deducted at source.
7. The firm wants to set off business loss brought forward of assessment year 2020-21 Rs. 20,000

Find out the net income and tax liability of the firm for the assessment year 2022-23 on the assumption that:-

- a) Conditions of section 184 and 40 (b) are satisfied by the firm, and
- b) Conditions of section 184 and 40 (b) are not satisfied by the firm.

Q.4 Write Short note (any two)

(12)

1. GST Council
 2. Provisions for TDS Under GST.
 3. GST on E-commerce operator.
-